

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπέρ Μαντιθέου* §§10-11

A1.

α.

1) Με την αντωνυμία «*ἐκεῖνον*» ο Μαντίθεος αναφέρεται στον αδελφό του.

2) Με την αντωνυμία «*αὐτῶν*» ο Μαντίθεος αναφέρεται στους τρόπους διασκέδασης άλλων νέων της εποχής που σύχναζαν σε καταγώγια και σε κακόφημα μέρη.

β. Η μεγαλύτερη απόδειξη της τιμιότητας και της κόσμιας συμπεριφοράς του Μαντίθεου (*τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας*) είναι η διαφοροποίησή του από άλλους νέους της εποχής του ως προς τη δημόσια συμπεριφορά του. Ενώ δηλαδή πολλοί νεαροί Αθηναίοι εκείνη την εποχή περνούσαν τον καιρό τους π.χ. παίζοντας ζάρια ή πίνοντας σε τόπους διαφθοράς και καταγώγια, ο Μαντίθεος χαρακτηρίζεται από ευπρέπεια και ήθος.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ανδρέας Λασκαράτος, *Τα μυστήρια της Κεφαλονιάς*, απόσπασμα

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στον ρόλο της προίκας ως θεσμού, στη σημασία του γάμου για τη γυναίκα αλλά και στη δυσμενή θέση της τελευταίας εξαιτίας της πατριαρχικής αντίληψης, αφού η ίδια δεν ορίζει τη μοίρα της. Κατά συνέπεια, μπορεί να αξιοποιηθεί σε συσχέτισμό με την αναφορά του Μαντίθεου ότι πάντρεψε τις δύο αδελφές του δίνοντας σε κάθε μία προίκα (αν και δεν ήταν υποχρεωμένος νομικά), και να αναζητηθούν ομοιότητες στις κοινωνικές αντιλήψεις και αξίες δύο εποχών που τόσο πολύ απέχουν μεταξύ τους (4ος αι. π.Χ – 19ος αι.).

B4. 1-β, 2-α, 3-α, 4-β, 5-α

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ξενοφών, *Κύρου Παιδεία* §§1.2.6-1.2.6-7

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις:

Λοιπόν τα παιδιά πηγαίνοντας καθημερινά στο σχολείο διδάσκονται δικαιοσύνη και λένε πως γι' αυτό φοιτούν στα σχολεία· όπως ακριβώς σε μας, για να μάθουν γράμματα. Και οι άρχοντές τους (επιμελητές) περνούν το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας με το να δικάζουν για χάρη τους. Γιατί, καθώς είναι φυσικό, συμβαίνουν και μεταξύ των παιδιών, όπως ακριβώς και μεταξύ των αντρών, παραπτώματα και για κλοπή, και γι' αρπαγή, και για κακολογία, και άλλα που είναι φυσικό να

Τα παιδιά λοιπόν πάνε στα σχολεία και αδιαλείπτως εκεί διδάσκονται δικαιοσύνη, και λένε πως γι' αυτό πάνε στα σχολεία, καθώς στην πατρίδα μας τα παιδιά λένε πως πάνε στα σχολεία για να μάθουν γράμματα. Οι άρχοντές τους το περισσότερο μέρος της ημέρας το δαπανούν δικάζοντας αυτά, γιατί, καθώς ξέρομε, γίνονται μεταξύ των παιδιών, καθώς γίνονται και μεταξύ των αντρών, κατεργαριές, και για κλοπή, και γι' αρπαγή, και για

συμβαίνουν. Όσους ανακαλύψουν ενόχους σ' ένα απ' αυτά τὰ παραπτώματα τους τιμωρούν. Τιμωρούν επίσης και όποιον πιάσουν νά κατηγορεί άλλους άδिका. Δικάζουν ακόμα και για αδίκημα για το οποίο οι άνθρωποι πάρα πολύ μισούνται μεταξύ τους, κι ωστόσο ελάχιστα καταφεύγουν στα δικαστήρια, δηλαδή την αχαριστία. Και όποιον καταλάβουν πως μπορεί να ανταποδώσει την ευεργεσία που του έγινε, αλλά δέν την ανταποδίδει, κι αυτόν τον τιμωρούν αυστηρά: γιατί πιστεύουν πως οι αχάριστοι και τους θεούς και τους γονείς και την πατρίδα και τους φίλους τους θα παραμελούσαν εντελώς. Και φαίνεται πως την αχαριστία προπάντων σχεδόν πάντοτε ακολουθεί η αναισχυντία· και ορθά τη θεωρούν σαν τη μεγαλύτερη αίτια όλων των κακών πράξεων.

Μτφρ. Β. Καλαμπαλίκης. 1975.

βιαιοπραγίες, και για απάτη, και για κακολογίες, και γι' άλλα, όσα φυσικό είναι να συμβαίνουν. Εκείνους που ανακαλύψουν πως έκαμαν κανένα απ' αυτά τα αδικήματα, τους τιμωρούν. Τιμωρούν όμως και κείνον που θα ανακαλύψουν πως άδικα κατηγορεί άλλον. Δικάζουν και γι' αδίκημα που κάνει να μισούνται μεταξύ τους οι άνθρωποι, δεν καταφεύγουν όμως γι' αυτό στα δικαστήρια, εννώ την αχαριστία, και κείνον που καταλάβουν πως μπορεί να αποδώσει την ευεργεσία που του έγινε, αλλά δεν την αποδίδει, τον τιμωρούν αυστηρά. Γιατί φρονούν πως οι αχάριστοι και τους θεούς μπορούν να παραμελούν, και τους γονείς τους, και την πατρίδα τους, και τους φίλους τους. Νομίζουν πως την αχαριστία την ακολουθεί η αναισχυντία· και ορθώς έχουν την ιδέα πως η αναισχυντία οδηγεί τους ανθρώπους σε όλες τις κακές πράξεις.

Μτφρ. Σ. Τζουμελέας. χ.χ.

Γ4.

α.

μανθάνοντες: είναι κατηγορηματική μετοχή στο υποκείμενο *οί παῖδες* από το *διάγουσι*.

δικάζοντες: είναι κατηγορηματική μετοχή στο υποκείμενο *οί ἄρχοντες* από το *διατελοῦσι*.

τούτων: είναι ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική διαιρετική) στο *τι*.

ἀλλήλους: είναι αντικείμενο στο ρήμα *μισοῦσι*.

Ἔπεσθαι: είναι αντικείμενο στο (προσωπικό) ρήμα *δοκεῖ* (ειδικό απαρέμφατο).

ἡγεμών: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο *αὕτη* από το *εἶναι*.

β. Υποκείμενο του ρήματος **Γίνεται** είναι το ουσιαστικό σε πληθυντικό αριθμό *έγκλήματα*.

Πρόκειται για περίπτωση αττικής σύνταξης.